

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

postmottak@fin.dep.no

Høringssvar: Fjerning av avgiftsfritaket for varesendinger av lav verdi («350-kronersgrensen»)

Forbrukerrådet viser til at Finansdepartementet den 6. juni 2019 sendte forslag om fjerning av avgiftsfritaket for varesendinger av lav verdi ut på høring. Høringssvaret er av departementet satt til den 5. august 2019. Forbrukerrådet oversender med dette sitt høringssvar, som er innsendt ved bruk av departementenes digitale løsning for høringsuttalelser og i tillegg oversendt elektronisk til postmottak@fin.dep.no.

Forbrukerrådets hovedpunkter kan oppsummeres slik:

- Forbrukerrådet støtter departementets prinsipielle syn om at salg av varer fra utlandet til forbruker i Norge skal likestilles med salg i Norge, med beregning av merverdiavgift fra første krone.
- Forbrukerrådet har tidligere pekt på at Norge i all hovedsak bør innføre samme innrapporteringsløsning for fortolling og fjerning av mva-fritak som planlegges innført i EU i 2021, og at endringer i regelverket knyttet til avgiftsfritaket for varesendinger av lav verdi («350-kronersgrensen») bør avvendes inntil Norge kan koble seg på EUs løsning.
- Forbrukerrådet støtter i all hovedsak departementets forslag om oppjustering av fritaket for tollavgift, slik at varer med verdi inntil 3 000 kroner ikke lenger skal ilegges toll (med unntak for enkelte varegrupper).
- Forbrukerrådet støtter departementets forslag om at sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer kjøpt fra utenlandske nettbutikker ilegges merverdiavgift og særavgift, slik at fordelene utenlandske nettbutikker har hatt ved salg av slike varer i det norske markedet bortfaller. Dette vil også kunne ha positive effekter i et folkehelseperspektiv.

Generelle kommentarer

Forbrukerrådet mener det er vesentlig at også effektene for forbrukerne blir vektlagt i forbindelse med eventuelle endringer knyttet til dagens 350-kronersgrense for varesendinger av lav verdi fra utlandet til forbrukere i Norge. Dette innebærer blant annet at systemet fortsatt må være enkelt og ubyråkratisk, vareflyten må være mest mulig effektiv, og de fleste småvarer bør kunne sendes direkte til utleveringssted eller til kjøpers postkasse slik som i dag.

Utfordringen er å etablere et enkelt, nettbasert og integrert egenfortollingsystem som bidrar til å holde kostnadene og tidsbruken for norske forbrukere knyttet til varesendinger med lav verdi på et fortsatt lavt nivå.

Enkelte land det er naturlig å sammenlikne oss med har innført ulike varianter av mva-fritak og/eller tollfritak for småhandel med utlandet. Finland praktiserer en frigrense på 22 euro, mens Danmark har en fritaksgrense («bagatellgrense») på 80 DKK.

I Norge er fritaksgrensen satt til 350 NOK inkludert frakt og forsikring. Dagens regelverk innebærer at kjøp av varer over 350 kroner ilegges høye gebyrer ved fortolling. Et bortfall av frigrensen vil dermed isolert sett gi forbrukere en betydelig merkostnad og innebære et velferdstap.

Forbrukerrådet har gjort en beregning av hvordan prisutslagene vil kunne bli dersom 350-kronersgrensen fjernes, gitt at det samtidig innkreves merverdiavgift fra første krone og uten at fortollingsgebyret justeres:

Dagens pris for kunde	Merverdiavgift	Fortollingsgebyr	Ny pris for kunde	Prissjokk (i prosent)
35	8,75	158	201,75	476 %
75	18,75	158	251,75	236 %
100	25,00	158	283,00	183 %
150	37,50	158	345,50	130 %
349	87,25	158	594,25	70 %

I tillegg blir forbrukere ofte også forelagt et eget spedisjonsgebyr, som bidrar til å øke sluttsummen for varen(e) ytterligere.

Uten at det etableres en god løsning for fortolling og påslag for merverdiavgift for varesendinger fra utenlandske nettbutikker til norske forbrukere, ligger det an til et betydelig tap for norske forbrukere knyttet til varer med lav verdi.

Forbrukerrådets primære anliggende er å forhindre at fortollingsgebyret (som beløper seg til minimum 158 kroner) slår inn for varer med lav verdi slik at disse blir urimelig dyre. Forbrukerrådet mener det er viktig å unngå at det etableres en tollgebyrmur for småkjøp fra utlandet (B2C). I så måte vil departementets forslag om en ny og forenklet ordning for registrering, rapportering, fastsetting og betaling av merverdiavgift for leveranser med verdi under 3 000 kroner være et viktig skritt i riktig retning.

Forbrukerrådet har også merket seg departementets forslag om at fritaket fra plikten til å deklare varesendinger inntil videre opprettholdes på 350 kroner som i dag, og støtter dette. Slike varer kan dermed fortsatt sendes direkte til kjøpers postkasse eller til nærmere angitt utleveringssted (f.eks. post-i-butikk).

Samtidig må løsningen som velges være egnet til å kunne ivareta samfunnets kontrollbehov ved grensen.

EUs løsning vs. Australias løsning

Finansdepartementet ber i høringsnotatet om innspill og kommentarer til den foreslåtte ordningen, som i stor grad er basert på modellen som er tatt i bruk i Australia. Det legges blant annet opp til at dagens system med forenklet registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere av elektroniske tjenester utenfor merverdiavgiftsområdet (VOES: VAT On Electronic Services) utvides til også å gjelde for tilbydere av varer utenfor merverdiavgiftsområdet (VOSC: VAT On Small Consignment).

Forbrukerrådet mener det er mange positive elementer i modellen som skisseres av departementet. Det er likevel grunn til å anta at løsningen vil antas å kun ville få en funksjonstid på rundt regnet ett år dersom det lykkes å innføre det i løpet av 2020. Bakgrunnen for dette er at EU har varslet innføring av sitt system i 2021, og det er grunn til å anta at de fleste nettbutikker internasjonalt vil velge å benytte EUs løsning fremfor den norske på grunn av markedsvolumet. Mange nettbutikker vil antakelig ikke ta seg bryet med å benytte det norske systemet, på samme måte som f.eks. Alibaba kuttet leveranser til Sverige da det ble innført merverdiavgift fra første krone der.

Det kan være grunn til å anta at systemet departementet foreslår vil kunne gjøre det enklere å være kunde av de store nettbutikkene som har kapasitet og vilje til å ta i bruk systemet, mens det kan bli vanskeligere og dyrere for forbrukere å være kunder av mindre og mer spesialiserte nettbutikker som ikke tar i bruk denne løsningen. En slik utvikling vil kunne resultere i høyere priser og et innsnevret produktutvalg for norske forbrukere når de handler på nett.

Forbrukere som handler varer av nettbutikker som ikke tar i bruk regjeringens mva-system risikerer videre å bli forledet på pris, fordi disse nettbutikkene ikke har noe incitament for å vise de faktiske kostnadene som det nye systemet påfører kundene. For Forbrukerrådet er det viktig å unngå en situasjon der mange norske forbrukere påføres et velferdstap.

Erfaringene fra Australia tilsier også til dels betydelige forsinkelser. Etter det vi kjenner til tok det nær tre år å implementere det australske systemet i alle ledd av verdikjeden. Vi kan derfor vanskelig se for oss at ordningen kommer til å fungere optimalt før det sannsynligvis blir erstattet av et system som harmonerer med EUs løsning.

EU har varslet innføring av sitt IOSS-system («Import One Stop Shop») fra og med den 1. januar 2021. Forenklet ordning vil gjelde for varer med verdi opptil 150 euro som importeres fra tredjeland og som selges via en elektronisk markeds plass, plattform eller portal.

Næringsmidler, alkohol og tobakk

De siste årene har det vært en markant økning i import av varer som i Norge er belagt med avgift for alkoholfrie drikkevarer eller sjokolade- og sukkervareavgift. Departementet foreslår at sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer kjøpt fra utenlandske nettbutikker ilegges merverdiavgift og særavgift, slik at fordelene utenlandske nettbutikker har hatt ved salg av slike varer i det norske markedet bortfaller. Tollfritaket for slike næringsmidler med verdi under 350 kroner foreslås opphevet, men beløpsgrensen i skattebetalingsforskriften som innebærer at krav på toll under 50 kroner ikke skal betales blir videreført. Forbrukerrådet støtter departementets forslag, og antar at dette også vil kunne innebære positive effekter for folkehelsen gjennom et noe lavere forbruk av både sukkerholdig drikke og sjokolade- og sukkervarer.

Alkohol, tobakk og øvrige restriksjonsbelagte varer har ikke vært omfattet av 350-kronersgrensen, og departementet foreslår ingen endringer i regelverket for slike varer. Dette innebærer at innførsel av alkohol og tobakk vil tollbehandles på samme måte som i dag. Forbrukerrådet støtter dette.

Anbefaling

Forbrukerrådet vil gi sin tilslutning til departementets intensjon om i større grad å likestille forbrukerkjøp av varer i Norge med netthandel fra utenlandske plattformer. Innføring av merverdiavgift fra første krone vil være et bidrag til dette.

Forbrukerrådet vil primært oppfordre regjeringen til å avvente endringer i regelverket knyttet til avgiftsfritaket for varesendinger av lav verdi («350-kronersgrensen») inntil Norge kan koble seg på EUs kommende IOSS-løsning.

Dersom departementets løsning legges til grunn er det viktig å sikre at det ikke blir mer krevende og dyrere for forbrukere å være kunder av mindre og mer spesialiserte nettbutikker som ikke tar i bruk den norske løsningen. Norske forbrukere som handler på nett må ikke oppleve høyere priser og et innsnevret produktutvalg. En oppjustering av fritaket for tollavgift, slik at varer med verdi inntil 3 000 kroner ikke lenger skal ilegges toll (med unntak for enkelte varegrupper), vil da være viktig.

Departementets forslag om at sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer kjøpt fra utenlandske nettbutikker skal ilegges merverdiavgift og særavgift, slik at fordelene utenlandske nettbutikker har hatt ved salg av slike varer i det norske markedet bortfaller, bør kunne innføres uavhengig av hvilken løsning som velges for øvrige varesendinger av lav verdi.

Oslo, den 5. august 2019

Med vennlig hilsen

Forbrukerrådet

Jorge B. Jensen (s.)

Fagdirektør finans